



Uznawanie dyplomów i świadectw wydanych za granicą

dr Dorota Lewandowska

Departament Strategii i Współpracy Międzynarodowej

Warszawa, 23 października 2014

Uznawanie świadectw zagranicznych – umowy międzynarodowe

Za równorzędne polskiemu świadectwu dojrzałości uznaje się:

- świadectwa dojrzałości wydane w Republice Słowackiej (2005) oraz Republice Czeskiej (2006),
- dyplomy IB (International Baccalaureate),
- dyplomy EB (European Baccalaureate).

Prawo do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe w Polsce mają posiadacze świadectw dojrzałości wydanych:

- w Austrii (1996), Republice Białorusi (2005), Republice Litewskiej (2005), Ukrainie (2005), Francji (2009),
- w polsko-niemieckiej Szkole Spotkań i Dialogu im. Willy`ego Brandta (2005).

Uznawanie świadectw zagranicznych nieobjętych umowami

Świadectwa szkolne wydane za granicą, nieobjęte umowami dwustronnymi, mogą być uznane za równorzędne z konkretnym świadectwem szkolnym wydanym w polskim systemie oświaty w drodze nostryfikacji, której dokonuje Kurator Oświaty.

Podstawa prawna:

1. Ustawa o systemie oświaty, art. 93 (Dz. U. z 2004 Nr 63, poz. 2572 z późn. zm.)
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 kwietnia 2006 r. w sprawie nostryfikacji świadectw szkolnych i świadectw maturalnych uzyskanych za granicą (Dz. U. z 2006 r. Nr 63, poz. 442 i 443)

Statystyka 2013 r.

- W 2013 r. Kuratorzy Oświaty w drodze nostryfikacji uznali 1857 świadectw wydanych za granicą jako równorzędne świadectwom szkolnym wydawanym w Polsce, w tym 1716 – świadectwu dojrzałości.
- 43% świadectw uznanych za równorzędne polskiemu świadectwu dojrzałości zostało wydanych w państwach: UE lub Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu - stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG) lub Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD)
- Najwięcej nostryfikowanych świadectw: Ukraina, USA, Rosja, Chiny, Kazachstan, Turcja, Szwecja, Niemcy

Powody podjęcia przez MEN w roku 2014 prac nad zmianą art. 93 uso i rozporządzenia ws. nostryfikacji

Zachęta do kontynuacji nauki w Polsce, skierowana do osób uczących się za granicą

1. Poszerzenie katalogu świadectw uznawanych z mocy prawa (bezpośrednie aplikowanie w uczelni o przyjęcie na studia)
2. Uproszczenie i uelastycznienie procedur uznawania
3. Uwzględnienie szczególnych sytuacji życiowych, uniemożliwiających skompletowanie dokumentacji
4. Uwzględnienie w szerszym stopniu postanowień Konwencji Lizbońskiej

Konwencja Lizbońska – podstawa prawna od 2004 r.

Konwencja o uznaniu kwalifikacji związanych z uzyskaniem wyższego wykształcenia w Regionie Europejskim, sporządzona w Lizbonie w dniu 11 kwietnia 1997 r.

Stronami Konwencji jest 57 państw Rady Europy i UNESCO.

Polska stała się stroną Konwencji Lizbońskiej z dniem 1 maja 2004 r.

Główne zasady Konwencji Lizbońskiej:

- Uznanie świadectwa, o ile brak istotnych różnic w programach
- Uznanie prawa dostępu do studiów wyższych, nabytego w innym państwie - stronie Konwencji, o ile brak istotnych różnic
- Przejrzystość procedur i kryteriów uznawania
- Kryteria uznania: wiedza i umiejętności (niedyskryminowanie)

USO – zmiany 1 i 2: odejście od równorzędności, szerszy katalog dokumentów uznawanych z mocy prawa

1. Uznanie, że świadectwo zagraniczne jest dokumentem **potwierdzającym wykształcenie** podstawowe, gimnazjalne, zasadnicze zawodowe lub średnie w Polsce oraz **prawo do kontynuacji nauki** na określonym poziomie, w tym studiów wyższych, w Polsce

Obecnie: uznanie świadectwa zagranicznego za równorzędne świadectwu polskiemu

2. Wszystkie świadectwa wydane w UE, EOG i OECD, które uprawniają do podjęcia studiów wyższych w państwie wydania, będą uznane z mocy prawa za dokumenty potwierdzające wykształcenie średnie oraz prawo do ubiegania się o przyjęcie na studia w Polsce

Analogia do zmian w zakresie uznawania dyplomów szkolnictwa wyższego w 2014 r. (MNiSW)

USO - zmiany 3 i 4: uznanie prawa do studiowania na
wybranych kierunkach, uznanie dokumentu tymczasowego

3. Uznanie uprawnień do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe w Polsce w analogicznym zakresie, jak w państwie wydania świadectwa (jeśli w państwie wydania posiadane świadectwo uprawnia do podjęcia studiów jedynie na wybranych kierunkach).

Obecnie: odmowa uznania

4. Uznanie dokumentów tymczasowych, potwierdzających ukończenie szkoły oraz uzyskanie uprawnień do podjęcia studiów wyższych w danym państwie

Obecnie: brak możliwości

USO - zmiana 5: potwierdzenie wykształcenia zamiast uznania świadectwa

5. Możliwość potwierdzenia wykształcenia oraz prawa do kontynuacji nauki w przypadku niekompletnej dokumentacji

Adresaci zmiany:

- Uchodźcy oraz inni cudzoziemcy, którym udzielono ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
- Osoby poszkodowane w wyniku konfliktów zbrojnych, klęsk żywiołowych lub innych kryzysów humanitarnych.

Obecnie: brak możliwości

USO - zmiana 6: elementy porównania przebiegu kształcenia za granicą i w Polsce

6. Dokonując porównania przebiegu kształcenia wnioskodawcy za granicą z analogicznym w Polsce, Kurator Oświaty uwzględnia różne aspekty (do wyboru, w zależności od sytuacji): treści kształcenia, standardy wymagań i oceniania, zakładane efekty uczenia się, planowy okres nauki, prawo do kontynuowania nauki na określonym poziomie w państwie wydania świadectwa

Obecnie: wiodące zajęcia edukacyjne, planowy okres nauki, prawo do podjęcia studiów wyższych w państwie wydania świadectwa.

USO – zmiana 7: nowy element procedury – rozmowa sprawdzająca poziom wykształcenia

7. Określając zakres rozmowy sprawdzającej poziom wykształcenia, Kurator Oświaty uwzględnia:

- zakres wiedzy i umiejętności stanowiący warunek ukończenia danego etapu edukacyjnego w Polsce oraz
- specyfikę kształcenia w systemie oświaty innym niż polski.

Intencja zapisu: wyłączenie z porównania treści kształcenia elementów typowych dla oświaty w Polsce, np. literatura polska, geografia Polski, historia Polski).

USO - zmiany 8 i 9: odniesienia do Konwencji Lizbońskiej

8. Wskazanie na konieczność uwzględnienia zasad przejrzystości i spójności procedur oraz stosowania obiektywnych kryteriów podczas rozpatrywania wniosków o uznanie świadectw lub dokumentów, wynikające z Konwencji Lizbońskiej

9. Wskazanie możliwości zasięgnięcia informacji na temat przebiegu kształcenia w danym systemie edukacji, statusu szkoły lub instytucji edukacyjnej lub uprawnień do kontynuacji nauki w państwie wydania świadectwa, między innymi w Krajowym Ośrodku Informacji Sieci ENIC, o której mowa w Konwencji Lizbońskiej (lub w odpowiednich placówkach konsularnych w Polsce lub placówkach konsularnych RP za granicą) **Obecnie:** brak zapisów

Nowe rozporządzenie ws. uznawania świadectw

1. Poszerzenie katalogu podmiotów legalizujących dokumenty przedkładane w celu uznania:

Obecnie: obowiązkowe potwierdzanie dokumentów przez Konsula RP w państwie wydania

2. Poszerzenie katalogu podmiotów mogących dokonać tłumaczenia dokumentów

Obecnie: obowiązek przedłożenia tłumaczeń dokumentów dokonanych przez Konsula RP w państwie wydania lub przez tłumacza przysięgłego zarejestrowanego w Min. Sprawiedliwości

3. Umożliwienie przeprowadzenia rozmowy sprawdzającej poziom wykształcenia w języku obcym

Obecnie: brak takiej możliwości

Dziękuję za uwagę

dorota.lewandowska@men.gov.pl